

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

LETNO (AÑO) XLVIII (42)

Štev. (No.) 11

BUENOS AIRES

30 de marzo — 30. marca 1989

Slovenija v godlji

Opis stanja v Sloveniji na Pavlihov način

Beseda godlja je bila doma dobro znana, posebno na deželi, kjer so imeli po hišah vsako leto koline. Zredili in opitali so pujsa, ga okrog božiča zaklali, prestregli njegovo kri v veliko ploščanoto posodo, primešali riža ali prosenega pšena in s tem napravili dve glavni sestavini za godljo, ki so jo potem posebni mojstri izdelovali s pridatki špeha, sekljane drobovine, rastlinskih in umetnih dišav in vseh mogočih začimb in zabel spremenili v godljo, iz katere bodo napravljene okusne krvave klobase, katerih sta se radovala oko in goltanci.

Po analogiji nam tu seveda ne gre za svinsko, temveč za politično godljo, ki so jo med vojno v revoluciji začeli pripravljati slovenski komunistični prvaki, jo temeljito zmešali, z njeno pomočjo priplavali na oblast, jo mešajo naprej že 45 let in vladajo nad slovenskim narodom. Pa dobrati, okusnih in redilnih političnih klobas iz nje ne morejo narediti. Čim bolj namreč mešajo, tem bolj iz godlje zaudarjajo duhovi leninističnega diktatorskega komunizma, ki se z dodatki nekoliko omiljenega stalinizma izkazujejo bolj in bolj za polnoma neužitne v politični praksi.

Že 45 let se kar naprej trudijo, da bi iz godlje, med vojno in tujo okupacijo začete, katero so izdelali iz človeške — pojmeni, bratske — krvi, naredili užitno in okusno politično hrano. A čim bolj mešajo in dodajajo svobodoljubnih dišav, recimo samoupravnega socializma, ki meri v ljudsko demokracijo, ali pa, pod silo razmer, potegnejo iz godlje stalinistični politični pritisk in nasilje, da za trenutek prijetno zadisi po svobodi. Vsi taki ukrepi ne pomagajo, da bi svojo komunistično godljo napravili užitno, kaj šele izdelali iz nje okusne krvavice z uvedbo demokratske svobode.

V zadnjem času jim vidno pomagajo pri tem poslu svobodoljubni, demokratični Slovenci, da bi skrajšali in zmanjšali to neprestano mešanje. Začeli so formalno ustanavljati politične formacije, ne strank, ampak zvez, in intenzivno iščejo načina, kako bi iz godlje odstranili monopolni marksistični okus po diktaturi. Pri tem se včasih poslužujejo za slovenskega svobodnjaka ponujočih manir. Vse pa gotovo z najboljšim namenom, napraviti iz godlje nekaj užitnega za vsakega človeka.

Glavni mešalci na vladu so pa deloma nesposobni, deloma pa se bojijo za izgubo stolčkov ob bogato pogrnjeni mizi vladne obednice. V odločilnih trenutkih nehajo mešati in se poskrijejo, kot smo doživel, ko si je Armada prisvojila civilno politično moč v Sloveniji, inšcenira politični sodni proces ter obtoži-

L. P.

Desórdenes y muerte en Kosovo

Después de largos años de pequeñas escaramuzas, la provincia autónoma de Kosovo comenzó a vivir bajo el toque de queda.

Unos 10.000 manifestantes de origen albanés lanzaron piedras contra los policías y propiedades en por lo menos nueve localidades, entre ellas la capital provincial Pristina.

Los desórdenes comenzaron el jueves pasado después que el Parlamento de Kosovo aceptó reformas constitucionales que ceden parte de sus prerrogativas a Serbia. Hay más de ocho millones de serbios en Yugoslavia, pero solo 200.000 entre los casi dos millones de albaneses de Kosovo, limítrofe con Albania. De esta manera Kosovo será provincia autónoma solo formalmente.

Junto con el toque de queda se ordenaron otras restricciones: al

la, sodila in zaprla štiri politično aktivne Slovence. Kaj je storila slovenska civilna oblast? Nič.

Dokler je živel in vladal slovenski „znanstveni“ socialist, komunistični nespornejši prvak med Slovenci in med vojno iniciator „osvobodilnega boja“, krvave revolucije in sledče politične godlje Edvard Kardelj, mu je bilo na tem, da iz Beograda usmerja koreto s slovensko politično godljo med brate na jugu in vzhodu države. Južnjaki so z zanimanjem opazovali in pokušali slovensko godljo in se jim je zdela boljša od njihove. Zlasti Srbi so bili interesirani. Začeli so planirati, kako bi se z njim okoristili, če bi ji dodali čevapčičev in jo prilili svojemu okusu. Seveda so jo spridili. Poskusili so s posiljanjem južnjakov na stalno zaposlitev v Slovenijo. Ker ni bilo uradnega odpora, se je mešanje slovenske in srbske politične godlje razvilo do usodne stopnje po načelu jedna država, jedan narod, jedna partija, jedan jezik (in jedna godlja). Od srbske strani so iz čiste ljubezni do bratov Slovencev poskusili z onimi slavnimi vzgojnimi jedri narediti iz slovenske politične godlje pristno jugoslovansko (ali bolje: srbsko) mešanico, v kateri separatistični Slovenci ne bodo preživeli, ampak utonili. Zaenkrat se jim na čast enodušnemu uporu naroda pod Karavankami načrt ni posrečil.

Na drugi strani pa se je iz jugoslovanske mešanice godlje rodil drug Slovencem škodljivi pojav, nameč federalno predpisana finančna pomoč Slovenije revnim republikam na jugu, ki so svoje revščine in zaostalosti večidel same krite.

Pritozbe na merodajno mesto o nevzdržnosti te prakse so popolnoma odveč. O tem problemu odkoča osrednje, vrhovno vodstvo enotne jugoslovanske partije v Beogradu, kjer ostajajo slovenski člani vodstva v manjšini. Ta strogo monolitični sistem v državi, kjer imajo republike partije skupno vodstvo, pomeni najbolj odvratno mešanje godlje, od katerega komaj kdaj pride kaj dobrega.

Takšen je danes politični položaj Slovenije, naslikan v Pavlihovski maniri, ki gotovo ni zavidanja vreden. Slovenija se utaplja v jugoslovanski politični godlji. Kdo in kdaj bo prišel in iz godlje naredil užitne in okusne krvave klobase?

To je vprašanje, ki bi moralno skrbeti slehernega zavednega Slovence doma, v zamejstvu in na tujem. S skupno skrbjo in prizadevanjem se bo morda dalo kaj pozitivnega doseg, predno bo prepozno. Znaki kažejo, da čas ni več naš zavezni.

L. P.

tránsito, se prohibió circular en grupos de más de tres personas y clausuró escuelas, la universidad, cines, teatros y mercados.

También se estableció una prohibición total de movimientos en algunos lugares por tiempo indeterminado.

Sin embargo, los manifestantes igualmente chocaron con la policía, produciéndose intercambios de disparos. En los suburbios de Priština, los policías abrieron fuego para dispersar a los manifestantes. "Nos están baleando, ¿qué debemos hacer?", se escuchó preguntar a un policía en comunicación radial con sus superiores. "Disparen al aire primero y luego a los pies", les respondieron.

A consecuencia de los enfrentamientos durante el lunes 27 murieron

ron once personas, entre ellos dos policías.

En Kosovo se pudo ver la salida de los tanques de sus campamentos, y a los periodistas se les prohibió el acceso a los puntos de disturbios. Todos están esperando que declaren la ley marcial.

El martes unos 500 albaneses atacaron la policía en Zur, con lo que las víctimas en esta semana alcanzaron la cifra de 21 muertos.

Za prenehanje državljske vojne

Če hočemo biti vredni njihove žrtve, je potrebno, da vsak Slovenec na najboljši način izvrši nalog, ki so nam jo naložili mučenci.

Najprej naj povem, da vsebino takoj obravnavane teme razumem kot prispevki k detratmatizaciji stanja, ki se ga bom v nadaljevanju dotaknil.

Tema — vojne žrtve —, ki jo obravnavamo, je droben kamenček k realnejši obravnavi podobe naše polpreteklosti. Brez temeljitejšega poznavanja te polpreteklosti pa je težkočeno analiziranje in reševanje današnjih razmer, ki na nekaterih področjih mejijo že na brezizhodno stanje. „Zmagovalci“ v „NOB“, ki jo jaz imenujem državljska vojna, so postali v miru poraženci, še posebej moralni poraženci, ki bodo, kot na žalost vse kaže, končali na smetišču zgodovine. Zakaj? Odgovorov na to vprašanje oziroma za argumentacijo gornje ugotovitve je preveč. Človeka, ki jih proučuje ter beleži v spomin, dobesedno boli glava; ne vzdrži vse te moreče resnice o nemoralni neke ideologije. Poleg vse te krvave revolucije oziroma državljske vojne, človeka mori tudi travma nepokopanih žrtv v seveda kalvrija preživelih žrtv.

Politična emigracija, ki je posledično sledila revoluciji oziroma državljski vojni, pričuje, da se je revolucija podaljšala v permanentno državljsko-vojno stanje v naslednjih 45 let po koncu 2. svetovne vojne in traja še danes. Posledi-

ce tega so katastrofalne — povsod okoli nas. Preprosto nedoumljivo je, kako lahko ena skupina ljudi, ki ima v Sloveniji že vedno veliko oblastno moč, drži popolno anahronistično stanje, ko je cela vrsta Slovenev še po 45-ih letih izobčena iz domovine. Politični emigranti so specifične žrtve (državljske) vojne, ki je na osnovi kominternovskega boljševizma pustošila po tej deželi. Tudi tu ostajam brez komentarija!

Uradna slovenska politika še vedno vztraja na sintagmi „sovražna politična emigracija“. Kdor pozna kavalirijo ter življencev in delo slovenske politične emigracije, tistem se lahko zdi ta uničujoča ideološka diskvalifikacija milorečeno smešna. Ali je angažiranje pri pričevanju takratnih dogodkov res lahko „sovražno delovanje“? Za pokvarjeno ideologijo vsekakor. Zame pa je vztajanje na tem državljsko-vojnem stanju nedopustno...

Posebno poglavje teh žrtv (državljske) vojne na Slovenskem je seveda publicistika slovenske politične emigracije. Prav v njej bi naj bilo „sovražno delovanje“ najbolj prisotno. Ob tem človek enostavno osta brez besed.

Povsem nesprejemljivo je, da je v NUK-u v posebnem fondu, za katerega velja poseben režim, literatura enega pomembnega dela slovenskega naroda skorajda hermetično zaprta in je celo nepopolna. Da o težki dostopnosti do vse te literature sploh ne govorim; niti o tem, da je človek, ki se za to literaturo zanima, takoj podvrgen inkriminacijski klimi.

S policijo na demokrate

Zadnj čase so v Sloveniji ustanovili več strank — oprostite, ne strank, ampak zvez — kot na primer Kmečko zvezo, Slovensko demokratisko zvezo, Socialdemokratsko zvezo in še kaj. To naj dokazuje veliko demokratičnost režima, ki dopušča svobodno bohoteno pluralističnega sistema in sestop partije z oblasti.

Seveda to ni tako nedolžno in svobodno. Vse te zveze so se morale ustanoviti pod okriljem Socialistične zveze, kjer pa ima Zveza komunistov po ustavi prvo in odločajočo vlogo. In tega se tudi zaveda! Kako to?

Sedaj je prišlo na dan naslednje: Ko se je ustanovila Slovenska socialdemokratska zveza, so ti hoteli na vsak način biti samostojni in neodvisni od SZDL. To so javno proglašali še dan pred ustanovitvijo.

Toda z notranje uprave so več

krat dobili namig, da naj se spravijo pod dežnik SZDL, če bodo hoteli delovati. Ustanovitelju Tomšiču in drugim to ni bilo po volji in na to niso pristali.

Dan pred ustanovnim zborom, 9. marca, so bili voditelji klicani na notranjo upravo in jim je bilo jasno rečeno: ali napišejo pismo Notranji upravi, kjer pristajajo na članstvo v SZDL, ali pa enostavno ne bodo dobili dovoljenje za zborovanje in jih bo policija razgnala.

Potisnjeni ob zid so si izbrali prvo možnost. Kaj so hoteli drugega? Mi in vsi demokrati pa smo dobili jasen namig, da sicer pripusti partijo nekatere drugače misleče, a jih ima še vedno trdno pod kontrolo SZDL. Smoleta in drugih partijev, ki tam vladajo. Če ne gre naravnost, bo pa šlo po ovinku, glavno je, da ima partija odločilno besedo.

Mogoče ne veste, da ...

da v Lusaki živi Zambijec, ki se je med študijem v Ljubljani naučil perfektno slovenčino in ima ženo iz Trebnjega na Dolenjskem in z njo štiri otroke...

da v Sloveniji živi okoli 15.000 Albancev, lastnikov drobnih prodajaln sadja in slaščičarn...

da Jugoslavija še ni podpisala konvencije proti mučenju, ki jo je 1984 sprejela Generalna skupščina Organizacije združenih narodov...

ron once personas, entre ellos dos policías.

En Kosovo se pudo ver la salida de los tanques de sus campamentos, y a los periodistas se les prohibió el acceso a los puntos de disturbios. Todos están esperando que declaren la ley marcial.

El martes unos 500 albaneses atacaron la policía en Zur, con lo que las víctimas en esta semana alcanzaron la cifra de 21 muertos.

da je Josip Broz-Tito imel pri sebi pokušalce hrane in da je bil pet let med njimi tudi Slovenec, ki živi na Gorenjskem...

da bo v začetku drugega leta znani slovenski latinist, zdaj osemdesetletni profesor Silvo Koprič, izdal pri založbi Borec knjigo latinskih napisov, ki jih je nabral po Ljubljani...

da ima Krakov več cerkev kot Pariz in škofijo Przemysl na meji s Sovjetsko zvezo več verskih stavb kot rimska škofija...

da proslavljalci francoske revolucije ob njeni 200-letnici drugo leto ne bodo mogli proslavljati tudi njene odprtosti manjšinam v Franciji — Bretancem, Baskom, Nemcem —, saj je proglašala francoščino za „jezik svobode“ in od omenjenih skupin zahtevala, da se odrežejo „kakor političnemu, tako tudi jezikovnemu federalizmu...“

El martes unos 500 albaneses atacaron la policía en Zur, con lo que las víctimas en esta semana alcanzaron la cifra de 21 muertos.

MLADIKA, Trst, št. 10

Največji donesek slovenske zgodovinske „znanosti“ je dejstvo, da inštitucija, kjer se pišejo knjige na temo NOB, mislim na Institut za zgodovino delavskega gibanja, ne hrani osnovne literature „druge strani“ (na primer Vestnika in Tabora ter recimo „Kosove“ Stalinistične revolucije na Slovenskem, ki se da kupiti tik za „železno zaveso“). Tudi tu ostajam brez komentarija!

Zato sem iz protesta zaradi tega anahronističnega stanja v slovenskem zgodovinopisu in v Sloveniji nasloplih na začetku navedel misel iz najnovejše številke emigrantskega Tabora (št. 1-2, 1989).

Zrte državljske vojne na Slovenskem smo pravzaprav vsi po vrsti, tako tudi slovenski vodilni zgodovinarji, ki se na vse načine branijo dajati intervjuje na temo državljske vojne, kot tisti, ki razčarani odhajamo od njih, da o monopolu nad resnico sploh ne govorim... Samo pomilujem, lahko tiste zgodovinarje, ki izjavljajo, da je kakšna emigrantska literatura, ki obravnava polpretekla dogajanja, brez vrednosti. Kaj bi potem šele za naše poveličevalne monografije o NOB lahko rekел? Ampak to še zdaleč ni moj namen, ker s tem, da z enim kritičskim stavkom neko knjigo označiš kot slab, pokažeš le svojo borno intelektualno širino. Da se razumemo, nikakor nisem za nekritično branje vsega, kar je dostopno in „nedostopno“, sem le za neko zdravoučarsko tolerantnost.

Nujno je torej potrebov takojšnje databuiziranje slovenske politične emigracije ter vsega, kar le-ta pomenja, še posebej pa se moramo zavzemati za svoboden pretok in samoučnevno uporabo njihove literature. Ta monopol nad resnico se nikakor ne bo sam odpravil, odpravi ga lahko čim odkritejše pisanje o tej problematiki. Samo z razbitjem monopolja nad resnico se bo lahko naša polpreteklost in sedanjost detratmatizirala. Sedanjem kampanjo za postavitev spomenika vsem žrtvam na Slovenskem razumem zgolj kot gnili kompromis neke ideologije in oblasti, ki se ji majelo tla pod nogami. Da je boljševistična ideologija v takšnih situacijah pripravljena na prav vse kompromise, pa iz zgodovine predvsem grobo vemo. Grobovi morajo biti označeni in posvečeni! Žrtev torej nikakor niso samo mrtvi — z grobovi in brez njih — ampak tudi vsi tisti, ki so preživeli, kakor tisti, ki smo se rodili mnogo let po revoluciji oziroma državljski vojni. Ljubljana, 2. marca 1989.

Ivo Žajdela

Ta prispevki je bil prebran na okroglji mizi na temo vojne žrtve, s posebnim p

Primorci ljubijo Slovenijo

Bo že več kot leto, kar poznam Alberta Čuka iz sodelovanja pri radijski oddaji „Slovenski kotiček v Argentini“. Ko sem ga preteklo sotočno, 11. marca srečala na radiu pred programom nemirnega v razburjenega sem slutila, da je v njegovi notranjosti vihar. Spoznala sem, da je bilo vse zaradi intervjuja časnikarja „Dela“ Marka Jenšterla s predsednikom Triglava gospo Majdo Sosič glede izjave, da se „Primorci obračajo po vetru“.

V nadaljevanju navajam nekaj vprašanj, ki sem jih glede na to stavila Albertu Čuku.

Vprašanje: Gospod Čuk, ali se Primorci res obračate po vetru?

Odgovor: Razumljivo je, da ta naslov zajema na široko, istočasno pa je udarec posebno še, ker vemo, da je to izšlo v takem časopisu kot je „Delo“, ki zajema vso Slovenijo. Za Primorce je to neupravičena in zlonamerna obsodba, kot sem napisal v pismu, ki sem ga poslal uredništvu „Dela“ — odgovor Primorca, ki se ne strinja s tako izjavo. V pismu sem mnenja, da so to odgovori osebe, ki ne dojem kaj se pravi ljudi našo Slovenijo.

V tem trenutku mi prihaja v spomin težka zgodovina našega malega naroda, posebno še, če pomislim na moje otroštvo, tam daleč v lepi Primorski. Fašizem je začigal vse naše knjige, podiral narodne spomenike, preganjal naše pisatelje, pesnike, umetnike. Vse kar je bilo v službi naroda. Nismo imeli ničesar in nikogar, kjer bi se lahko naužili slovenstva.

Z eno besedo, Pavlinka, moj odgovor je, če bi Primorci bili taki, kot pravi naslov, bi naši starši, naši vzgojitelji, duhovniki in voditelji ne trpeli preganjanja, zaničevanja, kričico zaporov, kot so jih. Ti, ki imaš dušo in srce slovensko, bi morala biti takrat z nami, da bi mogla doumeti kako je v naših srcah gorelo hrepenevanje svobode.

Hrepenevi smo in želeli smo si svobode bolj kot vsakdanjega kruha.

Želeli smo si šol v materinem jeziku. Z eno besedo, hrepenevi smo, da bi naša Primorska bila spet naša — slovenska.

Verjetno vse to ne zanima predsednico Triglava, kajti njeni interesi in prizadevanja so druga. Ali se morda za to izjavo skriva še kaj drugega?...

V: Kdaj in zakaj je vaša družina zapustila ponosen dom v prelepi Višavski dolini?

O: Naši starši so zapustili našo lepo Višavsko dolino leta 1946-47,

tako kot vsi, ki so se borili zato, da bi se osvobodili fašistične okupacije, z upanjem, da bi si lahko svobodno izvolili demokratične predstavnike.

Ko je bil pregnan okupator in je prenehalo nasilje fašizma se je pod novim režimom, ki se je umestil, začenjalo znova, le ime nasilnika je bilo drugačno. Zakaj? Samo zaradi tega, ker mi nismo odobravali njegovih metod in ideje, tako različne slovenski interesom, na katere smo si toliko prizadevali.

Moji starši, kakor toliko drugih, so zapustili vse in se napotili v tujino brez lastnih ekonomskih sredstev, kljub številni družini — sedem otrok, nekateri celo še v načrtu. S pomočjo dobrih priateljev in sorodnikov smo se ustalili na tej argentinski zemlji.

Z velikim zagonom smo se vrgli v delo in se utrdili tukaj ter si tako priborili pozicijo v tej zemlji, ki nas je sprejela in zato je postala naša druga domovina.

Ko gledamo nazaj, ko smo zapuščali dom, bi človek mislil, da je bilo lahko, saj smo šli v Ameriko, v resnici pa ni bilo tako. Naši starši so se zjokali nad domačo zemljo, ko so jo zapuščali; na njej so pustili kos življenja in svoje sanje. Te ločitve moji starši niso nikoli pozabili.

V: Ob vašem prihodu v Argentino so bili trije domovi, ki so jih zgradili „staro“ Slovenci. V kateri dom ste se vključili vi?

O: Leta 1948 sem bil osemnajstletni mladenič, ki je iskal — tako kot drugi Slovenci, skupine ali društva lastne narodnosti. Najbljže društvo je bilo Naš dom na ulici Simbrón, v Villa Devoto; tam sem spoznal mnogo priateljev mojega očeta, ki so bili staronaseljeni; našel sem med mladimi in starejšimi velike priatelje. Lepo je bilo delači tij.

Ko sem bil star 20 let, so me izbrali za predsednika mladine. To mi je ostalo v lepem spominu. Nekaj let pozneje sem se oddalil, zaradi dela in študija, povod pa so bila razna trena.

V: Kaj je bil vzrok za združitev treh domov v enega — Triglav? In kako, da je iz slovenskih domov nastal Jugoslovanski dom?

O: Ti trije domovi so bili v istem okraju, zelo blizu drug drugega. Imeti tri slovenske domove v istem kraju je skoraj nesmiselno. Večina članov teh treh društev je iskreno tudi tako mislila. Zato Triglav ni jugoslovanski temveč slovensko-jugoslovanski.

slovenski z ozirom na dejstvo, da je Slovenija del Jugoslavije, ne oziroma se na želje njenega ljudstva. To bo tako, dokler v Sloveniji ne zaživi popolna svoboda samoodločbe svoje usode. Upam, da bo ta čas kmalu prišel.

Glede društva Triglav pa menim, da so izjave sedanjih voditeljev tako kontradiktorne, da še oni sami niso vedo (morda ja?), da je to društvo slovensko-jugoslovansko. Predsednica pravi, da je argentinsko. Toda člani imajo zadnjo besedo.

V: Kaj se čutite vi, Slovenec ali Jugoslovan?

O: Kako se jaz čutim? O tem nimam nobenega dvoma — Slovenec. Jugoslovan pa toliko, kolikor Slovenija spada pod to enoto. Glede tega razmerja med Slovenijo in Jugoslovijo pa mislim, da bi Slovenci moralni imeti pravico in svobodo za izbiro svoje bodočnosti. To pa lahko v največji meri dosežejo Slovenci, ki živijo v domovini. Mislim, da samo tako bomo dosegli cilj po katerem hrepenimo vsi — oni tam doma in mi v svetu.

V: Gospa Majda Sosič pravi, da nje bolj zanima kaj se dogaja v Argentini kot pa v Sloveniji ker oni živijo tukaj. Ali vas zanima, kaj se v zadnjem času dogaja v Sloveniji?

O: Vse kar se dogaja v Sloveniji me zanima, seveda; tudi me zanima, kar se dogaja v Argentini. To doživljjam z isto intenzivnostjo kakor v mladosti. Bog naj nas razsvetli, da dobimo pravo pot svobode in demokracije za naš narod.

V: Ali je morda „Kotiček“ kaj doprinesel k buditvi in ohranjevanju slovenske zavesti?

O: Mislim, da „Kotiček“ — vsaj v mali meri — budi in ohranja slovensko zavest. To sklepam, ko razmišjam o stiku s poslušalcem. Mogoče je med temi, ki me kličijo, ali pišejo ali celo obiskujejo in se s solznimi očmi zahvaljujejo „Kotičku“, da zopet slišijo slovensko besedo, pesem, in se vsaj v mislih sprehajajo po dragi Sloveniji... Drugi so pa otroci Slovencev. Ti pogosto kličijo in se zanimajo za jezik. Radi bi se učili slovenščine. Neke deklica je prišla celo iz Bérissa. Toda smo še daleč cilja, ki smo si ga zastavili: Slovenci bomo združeni, ko se bomo znali jasno pogovoriti o naši problematiki in bo nam vsem glavni cilj — svoboda in dobrobit naše Slovenije. Vse drugo bo prišlo samo po sebi.

Prisrčna hvala, gospod Čuk, za prijaznost.

Pogovarjala se je Pavlinka Korošec

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

ba v volivni zbornici voliti „prvo manjšino“, kot se ta pojavi v Argentini imenuje.

Radikali se bojijo, da bodo prišli na drugo mesto, sicer z majhno razliko. Toži se jim, da bi izgubili predsedništvo zaradi nekaj odstotkov. Zato najprej poudarjajo, da so člani volivne zbornice suvereni in lahko volijo kateregakoli kandidata. Upajo na podporo liberalnih volivev, kot smo že nekajkrat omenili. Da bi pospešili ta postopek, so se sedaj spomnili, da bi lahko sklicali „naknadne volitve“, ali kakor po francosko pravijo „ballotage“ med obema najbolj voljenima kandidatoma. Ker argentinska ustava tega ne predvideva, še več, jasno to preprečuje, so iznali formulo neke vrste „nevezljivega“ referendumu. Nekaj kar so vpeljali in uspešno izvedli že ob „nevezanem“ referendumu o mejnem sporazumu s Čilom. O tem pa peronisti nočajo nič slišati. Nazadnje se le boje, da bi jim spodlete.

Kar se tiče „prve manjšine“ se spomnimo zadnjega primera volitev guvernerja v Tucumanu. Tam je na prvem mestu bil izvoljen radikalni kandidat, za njim pa dva (ločena) peronistična. Če bi šlo po tradiciji „prve manjšine“ bi morali „kronati“ radikalnega kandidata. Pa so se druga in tretja manjšina sporazumele in volivci so ustoličili peronističnega kandidata na guvernerski prestol. Še sedaj jim je žal: Angeloz bi

Slovenčina - moj jezik

VSAK IMA SVOJE PRAVICE

vorni vlak, v drugem pa jo IMA naš vlak; zato pa vsak svojo.

POZDRAVI JOŽETA IN MAMO! Vsak bo razumel, da naročamo pozdrave za Jožetovo mamo. Če bi kdovomil, mu še pojasnilo: **POZDRAVI JOŽETA IN NJEGOVU MAMO** — (Subjekt, ki pozdraviš, si ti, a mama ni tvoja.) Če pa naročim: **POZDRAVI JOŽETA IN SVOJO MAMO!** s tem povem, da tista mama ne Jožetova ne moja, ampak mama ne tistega, ki naj pozdravi (nosilec osebe stavkovega dogajanja, pozdravljanja si ti in mama je tvoja).

Paziti moramo, da ne zamenjavamo izrazov **NJEGOV** in **SVOJ**. To bi bil vpliv tujih jezikov, ki ne poznajo povratno-svojilnega zaimka. Za nas pa napačna raba pomeni nekaj drugega, spremeni pomen.

Nosilec dogajanja v stavku ima SVOJE pravice. Nikdar mu jih ne kratimo!

M. A.

MARKO KREMŽAR

(2)

več za osnovne silnice, ki so dajale smer vsaki od obeh strani.

Ne smemo, kot pravi nekje avtor, soditi po namenih, a soditi le pod vidikom dosege oblasti se mi zdi prav tako neprimereno. Kaj če bi presojali pretekla dejanja pod vidikom prve usodne odločitve: podrediti narodov obstoju partitskim interesom, in mora še po širidesetletnih sadovih sistema, ki ga je revolucionira rodila? Ne, to ni črnobela tehnika, kajti nihče ne trdi, da na demokratični strani ni bilo napak in zlorab. A če odstojemo vse napake posameznikov in še taktične pogreške, ostane še vedno neizpodbitno dejstvo, da so komunisti revoluciono pričeli za doseg obolasti, da so si oblast utrjevali z množičnimi pokoli in vsestranskim nasiljem, ter da so z absolutno oblastjo zapeljali narod v sedanjno nesrečo.

Ko avtor pripisuje „protokomunističnemu“ taboru vse mogoče politične in vojaške napake, ima lahko marsikaj prav, a naj jim pusti vsaj to zaslugo, da so ob vsej „konserativnosti“ videli jasno.

Bučarjeva razmišljanja o „pravnih in moralnih temeljih za presojo delovanja v razmerah tuje okupacije“ so vredna branja in premisleka. Malokdaj smo brali tako izčrpni študij s ovidanjem in nevidnih mejah in med narodnim izdajstvom in o „nujnostih, s katerimi smo se soočali kot narod“ v času okupacije.

V tem delu knjige se avtor pri bliža mišljenju tedanjih demokratov

in pravilno ugotavlja, da je šlo v dobi okupacije resnično za vprašanje preživetja. Saj je „ohranitev narodne substance... naloga, ki ima prednost pred vsemi drugimi in stoji absolutno na prvem mestu. Vse druge so tej podrejene.“ (str. 30) Vendar ob branju teoretično jasne analize se zdi, da avtor pušča ob strani dejstvo, da se je demokratični tabor v resnici izredno aktivno pripravljal za odpor proti okupatorju, ko bi bil čas za to zrel. Ni šlo tedaj le za „pasivno vedenje in samo čakanje na to, kako nam bodo usodili krogili drugi“ (21). Dobo s takim načinom mišljenja je slovenski narod že preživel in sicer v celoti in ne le v tistem delu, ki se je pridružil komunistom. Ne odgovarja resnici, da bi bila le ena stran aktivna in druga pasivna; način delovanja pa je bil seveda različen in v skladu z različnim vrednotenjem narodovega preživetja.

Način delovanja slovenskih demokratičnih strank med vojno, ki so postavile „narodno vodstvo“, katero je po sestavi bilo „večstrankarsko, nadideološko in demokratično“ (str. 22) odgovarja popolnoma zamisli, ki jo v teoriji razvija avtor. Takole si zamišlja delovanje te narodne ilegalne, ki naj bi delovala „po dveh delih: njen legalno krilo naj deluje preko institucij, ki jih odobrava okupator... kolikor to ščiti in pospešuje narodne koriste in kolikor o tem odloča narodno vodstvo; tudi organizacijsko mora biti podrejeno

vodstvu ilegalne narodne organizacije. Njena ilegalna dejavnost se načina predvsem na lastno organiziranje in izvajanje dejavnosti, ki služijo sprejetim ciljem in odrejenim nalogam. Slednja dejavnost, pa naj se izvaja po legalni ali ilegalni poti, izvira iz ilegalnega organizacijskega središča.“ (str. 22)

Ta opis se sklada domala z organizacijo ilegalnih „Legij“, ki so bile že od aprila 1941 sad od okupatorja prepovedanih političnih strank. Te so se kasneje povezale v „Slovenski zavezzi“, ki je bila narodno ilegalno vodstvo, kot beremo tudi pri Bučarju. (str. 75 in nasl.)

Dejstvo, da demokratične stranke v svoj krog niso sprejele totalitarno usmerjene komunistične partije, ki je ob pričetku demokratične ilegalnosti (april 1942) še sodelovala z nemškimi nacionalisti po dogovoru Ribentrop-Molotov, je lahko bilo, kot meni Bučar, politična napaka. Vendar je vprašanje, ali se ne bi demokrati takrat in še danes težje zavgorjali pred lastno vestjo, če bi s tem, da bi jo priznali kot enakovredno politično skupino, pomagali partiji do političnega ugleda in posredno do monopolja nad oblastjo. Komunisti so bili gotovo za ilegalno najboljje pripravljeni in izurjeni, a njihovih delovanja je bil tedaj v skladu s sovjetskimi in ne s slovenskimi koristmi in to klub nekaterim idealistom, ki so bili gotovi med njimi, kot poudarja avtor na drugem mestu. (str. 137)

jim mogel podobno skuhati, pa še protestirati ne bi smeli preveč.

Je pa ta zadeva, da komaj pol-drug mesec pred volitvami še ne vemo kako bo z določitvijo predsednika, res malo prehuda. Narod znova čuti, da dejansko ni soudelen pri velikih odločitvah. Nujno je, da se ustava spremeni, in se „modernizira“, kot zahtevajo številni resni strokovnjaki v tej zadevi. Radikalibit radi sprejeli. Peronisti so pa s takim sistemom že prišli na vladu, ko je bil izvoljen predsednik Cámpora, in nato s formulo Perón-Perón.

NA FRONTI GRMI

Te dni sta se sestala peronistični predsedniški kandidat Menem in najvišji vojaški poveljnik šef glavnega štaba vojske general Gassino. Čeprav bi kdo to razlagal kot volivno poteko Menema (morda je v neki meri bila), je bila s strani vojske namena prav obratna. Takoj po sestanku je vojaško vodstvo objavilo sklep in željo, naj bi oborožene sile ne bile vpletene v volilno kampanjo.

Dogodek ima svojo važnost, ne le z vidika, da je razmerje ene ali druge stranke z vojsko važen volilni činitelj, marveč zaradi zadnjih dogodkov na vojaški fronti, ki so precej razburili že itak nemirne duhove. Precej je bilo polemike že prejšnje mesece, zaradi „tesnih stikov“ med Menemom in upornim oficirjem Seineldinom. To so radikalibit skušali izkoristiti v lasten volilni dobiček. Za tem pa je drug vodja upornikov, polkovnik Rico, v teku tiskovne konference izjavil, da bo volil Menema, in da tudi dejansko deluje za njegovo kandidaturo. Pravzaprav je bilo v javnosti prikazano, da je te izjave podal „Ricov glasnik“, a to je druga zgodba.

Ta zadeva z vojsko ni nova. Ves svet dobro ve, da so imeli radikalibit, dejansko Alfonsinova vlada, do vojske kaj nejasno politiko. Ni bilo odkritostnosti. Najsibo iz lastnega prepričanja, ali zaradi političnih interesov, so najprej vodili ostro protovojaško kampanjo, potem pa, ko so se kopili lastni neuspehi in je železo postajalo prevroče, so storili vse, da bi sodnim postopkom načrivali konec.

Zadeva vojaškega proračuna in vojaških plač je bila tudi precej „nediplomatsko“ vodenja. Zato se ni čuditi, da so se razni vojaški krogi s simpatijo ves čas obračali na peronizem. Peronisti računajoč na razine neodvisne (in neodločne) glasov, ki bi jih lahko pritegnili lepo razmerje z vojsko, so to še pospeševali. Vse dokler ni prišel dogodek z Ricom. Tam je postalno jasno, da se ni igrati z ognjem. Zadnji sestanek je imel namen to tudi javno pokazati.

Sicer pa na vojaški fronti ni vse mirno. Kaj čudno zveni, da je v

NOVICE IZ SLOVENIJE

HRUSICA — **Močan vdor** vode je porušil čelo karavanškega predora, tako da je peščeni material zasul 30 metrov predora. Graditelji so težave sicer predvidevali, saj so geološke raziskave napovedovali, da bodo po 2800 metrih prišli v razpokano in visokovodopropustno dolomitno hribo. Medtem ko so dosedanjem dotoki vode znašali od 60 do 100 litrov na sekundo, zadnji dotoki presegajo 200 litrov, ob izbruhih pa dosegajo še veliko večje količine.

MARIBOR — **Obnovno mariborskega gledališča** so pričeli snovati že leta 1975. S pripravami so začeli pred desetimi leti. Nova dvorana z odrom že stoji. Gradbinci so 90 odstotkov opravili svoja dela. Dzaj imajo glavno besedilo v novi dvorani inštalaterji. Predvidevajo, da bo obnova zaključena leta 1994.

SLOVENSKA BISTRICA — **Ena najsočobnejših livarn** (Impol) je v tem kraju. V njej so otvorili najsočobnejšo procesno krmiljeno homogenizacijsko linijo za drogove dolge do 7,7 metra in s premerom do 200 milimetrov, s katero bodo poslej dosegali kakovostnejšo, bolj homogeno strukturo odlitkov. Tej livarni manjka do popolnosti le še čistilec.

MOZIRJE — **Mladinski plakat** je vznemiril krajane. Plakat z gesloma Vsaka Mladina ima svoj lepši jutri in Vsaka partija ima svoj konec, ki so ga možirski mladinci razobesili po možirski občini, je tako razburil prebivalce krajevne skupnosti Nazarje, da so zahtevali intervencijo možirske postaje milice. Komandir Postaje milice Mozirje Stane Štumberger je ocenil, da ni pravega razloga za odstranitev plakatov. K temu pa je dodal, da so gesla na plakatu za njihovo okolje očitno preveč provokativna.

LJUBLJANA — **Elektrika** se je podarila za 48 odstotkov. Kilovatna ura elektrike pri enotarifnem merjenju z gospodinjstva velja v Sloveniji sedaj 313 dinarjev (prej 212 dinarjev; dollar — 6.405 dinarjev), ki lovat moči glavne varovalke pa je po 2.940 dinarjev (prej 1975 dinarjev). Proizvodnja elektrike v Sloveniji je zaradi suše veliko manjša od porabe. Zato je slovenski izvršni svet na seji naslovil poziv k varčevanju z vodo in elektriko, republiškemu štabu za civilno zaščito pa naročil, naj pripravi načrt drastičnih ukrepov, ki bi jih uporabili v skrajni situaciji, da bi nekako preprodili sušno obdobje.

Vlada je tudi ugotovila, da se ljudje počasi navajajo na stalne triurne dnevne prekinute toka. To dejstvo, da ne vpliva odločilno na mnenje volivcev, kar je pač glavna skrb radikalov. Prekinute se nadaljujejo, morda tudi z namenom, da se nekošliko prišedi v energiji in bi se (eventualno), dalo zadnji teden pred volitvami posiliti sistem in preprečiti ukinitve. Bi to posvetilo radikalni sreči v „temnih sobicah“?

AJDVOVŠČINA — **Razstavo arhitekta Viktorja Sulčiča** (1895-1973), ki je živel in deloval v Argentini, so odprli 3. februarja v Pilonovi galeriji.

dimnih plinov, ki pa naj bi ga tudi dobili do konca leta.

NOVO MESTO — **Vozila** iz programa TMV-Renault imajo nove prodajne cene, ki so v povprečju za 5 odstotkov višje. Tako bo tovarniška cena katrice (R-4) 21.175.000 dinarjev (dolar — 5.974 din), Renault 5 campus 46.605.000, Renault 5 GTS 59.908.000, Renault 5 GT turbo 82.632.000, Renault 21 TX pa 109.140.000 dinarjev.

LJUBLJANA — **Prešernove nagrade** so letos prejeli: kostumografinja Alenka Bartl za živiljenjsko delo, Mojmir Lasan za baletne plese in Rudi Šeligo za dramsko in prozna dela. Nagrajenci Prešernovega skladala pa so Emil Baronik, Milan Deleva, Maja Haderlap, Harald Drašbaber, Veronika Drolc, Franci Slak, Maks Strmčnik, Marija Lucija Stupica, Vito Taufer in Franjo Vecchiet.

MOZIRJE — **Mladinski plakat** je vznemiril krajane. Plakat z gesloma Vsaka Mladina ima svoj lepši jutri in Vsaka partija ima svoj konec, ki so ga možirski mladinci razobesili po možirski občini, je tako razburil prebivalce krajevne skupnosti Nazarje, da so zahtevali intervencijo možirske postaje milice. Komandir Postaje milice Mozirje Stane Štumberger je ocenil, da ni pravega razloga za odstranitev plakatov. K temu pa je dodal, da so gesla na plakatu za njihovo okolje očitno preveč provokativna.

LJUBLJANA — **Elektrika** se je podarila za 48 odstotkov. Kilovatna ura elektrike pri enotarifnem merjenju z gospodinjstva velja v Sloveniji sedaj 313 dinarjev (prej 212 dinarjev; dollar — 6.405 dinarjev), ki lovat moči glavne varovalke pa je po 2.940 dinarjev (prej 1975 dinarjev). Proizvodnja elektrike v Sloveniji je zaradi suše veliko manjša od porabe. Zato je slovenski izvršni svet na seji naslovil poziv k varčevanju z vodo in elektriko, republiškemu štabu za civilno zaščito pa naročil, naj pripravi načrt drastičnih ukrepov, ki bi jih uporabili v skrajni situaciji, da bi nekako preprodili sušno obdobje.

AJDVOVŠČINA — **Razstavo arhitekta Viktorja Sulčiča** (1895-1973), ki je živel in deloval v Argentini, so odprli 3. februarja v Pilonovi galeriji.

UMRLI SO OD 1. DO 6. februarja 89:

LJUBLJANA — Rudi Jančič; Frančiška De Zordo roj. Šafar; Vladimir Koman; Viktor Čepeljnik, 82; Ljudmila Šenk, 88; Lado Skalar; Vera Pirc; Justi Homar roj. Štrubelj; Jože Dro-

bež; Stane Junca; Stanislav Smreč; Marjan Skušek; Karel Žučko; Ana Dobročnik; Leopold Žlebnik (Filčevata), 87; Nace Perpar.

RAZNI KRAJI — Franc Hrovatič, (Majkežev), 82, Štrantska vas; Angela Žagar roj. Jenko, Šentjakob; Ivanka Žagar roj. Jenko, Škofja Loka; Viktor Kovač, Zagorje; rev. Ivan Pregelj, 79, Leskovec; Karol Plesničar, Planina; Michaela Plaznik roj. Pohar, 92, Draga; Marija Penčur roj. Dernovšek, Hotič; Terezija Finc roj. Ožbolt, Grosuplje; Janez Burja, 81, Moravče; Marjeta Križančič roj. Ferček, 69, Murska Sobota; Aleksander Javoršek, Celje; Marta Urbič roj. Mucciut, Koper; Matilda Šmit roj. Cokan, Celje; Ladko Korinšek, 79, Koper; Franc Mikša, Ormož; Franc Kozjek, Polhov Gradec; Marija Debeneč roj. Hostnik, Lipica pri Škofji Loki; Lenka Roje, Radeče.

skosti, kulturne in civilizacijske ravni... je trenutno najbolj pomemben način reševanja našega narodnega obstoja. Zato je prav danes ob tej zavesti vzniknila zamisel oziroma pojmovanje skupnega slovenskega kulturnega prostora, ne glede na politične meje. Političnih mej ne moremo spremenjati. Niti niso tako ne-navadno pomembne, kot se splošno misli, niti nas narodnostno neposredno ne ogrožajo. Kar nas resnično ogroža, je naše oddaljevanje od evropskega kulturnega in civilizacijskega izročila.“ (str. 31) In to oddaljevanje je tragično pospešila boljševiška revolucija, kajti „boljševizem... pomeni prelom z evropsko tradicijo“, (str. 32) pravilno ugotavlja avtor.

Vprašljiva pa je naslednja trditve, ki se nanaša na možnost predvidevanja. Po Bučarjevem mnenju je to problem, „ki ga v vsej razsežnosti lahko dojemamo še danes... Ob začetku okupacije... vsekakor ni bila prisotna zavest, kaj da možni alternativi ravnanja... pomeni odločitev za ohranjanje dotedanjega vzorca konservativne katoliške tradicije in kakšne daljnosežne posledice ima morebitna boljševiška varianta. Tudi večina tistih..., ki so se odločili zanj, si ni mogla niti približno predstavljati, da odločitev v to smeri pomeni prekinitve z dotedanjim evropsko tradicijo. Za neko prekinitve z dotedanjim slovenskim načinom izročilom si je sicer zavestno

SLOVENCI V ARGENTINI

Osebne novice

Poroči: V soboto, 11. marca sta se poročila v cerkvi Sv. Marije od Kriza, San Isidro, Monika Urbančič in Tomás Barter. Za priče so bili njuni starši. Čestitamo!

2. marca pa sta se v Ituzaingó poročila Daniela Godnjavec in Viktor Dandino. Čestitamo!

Novi diplomantki: Na državnem institutu Profesoradu Joaquín V. González sta končali študije in postali profesori matematike in astronomije sestri Kristina in Monika Pérez. Čestitamo!

BUENOS AIRES

REDNI LETNI OBČNI ZBOR KREDITNE ZADRUGE „SLOGA“

V soboto, 11. marca 1989 ob 21. uri je bil v prostorijah Slomškovega doma občni zbor zadruge SLOGA. Po uvodnem pozdravu je predsednik dr. Anton Šimenc prebral imena 30 članov, ki so umrli od lanskega občnega zbora. Za te člane se berejo po naročilu SLOGE med letom v slovenski cerkvi svete maše.

Sledil je dnevní red. O delu Zadruge so poročali predsednik, tajnik, blagajnik in predsednik nadzornega odbora. Predsednik upravnega odbora dr. Anton Šimenc je ugotovil, da je Zadružna v tej zadnji poslovni dobi zamenjala sistem obračunavaanja inflacijskih porastkov, kar se vidi v letni bilanci ob močni povečavi kapitala in seveda tudi ob občutnem porastu števila novih delnic, ki jih bo zadruga razdelila med člane. Ugotovil je, da je v pretekli poslovni dobi pristopilo 124 novih članov, izstopilo 10 in umrlo 30, tako da je zadruga štela 31. decembra 1988 2791 rednih članov.

Predsednik je nadaljeval, da so bili člani obveščani med letom s pomočjo članskega glasila STIK, ki že enajsto leto povezuje članstvo z upravnim odborom in zadrugo samo.

bež; Stane Junca; Stanislav Smreč; Marjan Skušek; Karel Žučko; Ana Dobročnik; Leopold Žlebnik (Filčevata), 87; Nace Perpar.

pri zadnjem sestanku sanmartinske Lige žena-mati je imel požrtvalni Rudolf Smersu zelo aktualno predavanje o položaju v Sloveniji in Jugoslaviji. Kakor je res, da naštisk stalno objavlja dogodke v domovini, vendar izčrpni pregled osvetli marsikatero vprašanje. Predavatelj se je tudi dotaknil položaja na Koroškem in težav Celovškega Zvezna.

S tem sestankom je sanmartinska Liga pričela svoja vsakmeseca srečanja v želji, da se brez starostnih razlik zbverejo tudi naše žene in matere in se med seboj povežejo in obenem pouče na versko-kulturnem polju.

Mlade mamice, tudi ve se po možnosti pridružite, saj s tem boste obogatile svojega duha in svojo slovensko zavest!

Prihodnji sestanek Lige bo 19. aprila ob 18.30 s predavanjem predavača dr. Starca. Vabljeni!

Ob proslavi 35-letnice ustanovitve SLOGE se je upravni odbor odločil za izdajo knjige našega prizanega strokovnjaka dr. Marka Kremljara: Stebri vzajemnosti. Vsem članom in prijateljem je SLOGA poklonila v pretekli poslovni dobi tudi nov Telefonski imenik v prikupnem formatu in povečanem obsegu. Končno se je predsednik začeval uslužbenemu osebju za zvesto in požrtvalno sodelovanje v preteklem letu.

Tajnik lic. Marjan Schiffner je kratko orisal organizacijsko delovanje zadruge. Blagajnik Ivan Makovec pa je poročal o denarnem prometu ter prebral letno bilanco. Prisotni so mu lahko sledili s pomočjo lične brošure, ki jo je zadruga za to priliko pripravila. Predsednik nadzornega odbora Božo Fink je ugotovil, da je bilo vse poslovanje v skladu z zakonom ter pravili zadruge.

Končno so bile volitve, kjer je bil za predsednika izvoljen Božo Fink, naslednji člani odbora pa so: Janez Amon, podpredsednik; lic. Marjan Schiffner, tajnik; Janez Teša, namestnik tajnika; Ivan Makovec, blagajnik; Janez Čeč, namestnik blagajnika; Tone Podržaj, Milan Keržič, Janez Jenko, Janez Ješek in Jože Tomaževič, odborniki; Stane Mehle ter inž. Andrej Grohar, namestnika svetovalcev; dr. Anton Šimenc, predsednik nadzornega odbora; Avgust Jeločnik, član nadzornega odbora; Marjan Loboda, upravnik. Po občnem zboru so, kot vedno, vse navzoči posedeli v prijetni družbi ob zakusu in kozarcu vina.

M. S.

SLOVENSKI DOM SAN MARTIN

ne ter da bi ta zmaga pomenila vključitev v sovjetski blok, ki je bil in je še danes popolno nasprotje slovenski, evropski in krščanski tradiciji.

O tem je bilo pred vojno toliko pisanih in katoliška mladina je imela o komunizmu (takrat je obstajala le boljševiška varianta) kaj jasne pojme in to ne le iz papeških okrožnic, ki so danes tako jasne kot takrat. Ob tej priložnosti se ne bomo ustavili ob vprašanju papeške odsobe komunizma, ki se ga kasneje do takne avtor; gre namreč preprosto za to, da je pred pol stoletja in več lahko marsikdo in ne le papež predvideval, kam boljševizem vodi.

Revolucija je pomenila „prekinitve z dotedanjem evropsko tradicijo“. (str. 32) Taka in podobna svarila so takrat jemala zavezniki partije kot propagandno frazo „konservativnih“ katoličanov. Danes je pretresljiva resnica. A to resnico je bilo mogoče predvidevati, če se je le kdo pogobil v stvar tako, kot to dela danes prof. Bučar. Sicer kako razlagati tako krepak načelni odpor

Nedelja 2. aprila 1989 ob 11. u.

34. SLOVENSKI DAN

Vabijo: Zedinjena Slovenija
in vsi slovenski Domovi

OBVESTILA

SOBOTA, 1. aprila:

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

NEDELJA, 2. aprila:

Slovenski dan v Slovenski vasi.

SREDA, 5. aprila:

Redni sestanek Zveze slov. mater in žena v Slovenski hiši ob 17. uri. Predava prelat dr. Alojzij Starc.

SOBOTA, 8. aprila:

1. kulturni večer SKA: Delovna skupnost Alpe - Jadranska predava Tone Brule. Mala dvorana Slovenske hiše ob 20. uri.

NEDELJA, 9. aprila:

Tombola v Slomškovem domu.

SOBOTA, 22. aprila:

Razstava olj in akvarelov Ivana Bučkova pri SKA; v Slovenski hiši ob 20. uri.

NEDELJA, 30. aprila:

Slovensko romanje v Luján.

Slovenski dom
v Carapachayu

se lepo in iskreno zahvaljuje, vsem obiskovalcem, darovalcem in vsem sodelujočim, ki so pripomogli, da je naša tombola tako lepo uspela.

MALI OGLASI

ARHITEKTI

Andrej Duh — načrti, gradnje in vodstvo del v Bariločah in okolici; nepremičninški posli. — P. Moreno 991, 5. nadstr. C. — 8400 Bariloche; Tel. 0944 - 24771.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Šenk. T. E. 762-2840.

ADVOKATI

dr. Vital Ašič — odvetnik - ponedeljek, sreda, petek od 17 do 19, Don Bosco 168 - San Isidro; T. E. 743-5985.

dr. Franc Knave — vsakovrstne civilne, delavske in trgovske zadave v Capitalu in Pcia. Bs. As. — Tucuman 1455, 9. nadstr. E - T. E. 45-0320 - poned., torek, četrtek od 16 do 20.

ZA DOM

POHISTVO: za jedilnice, spalnice, dnevne sobe, moderno in angleški stil. Tine Kovačič. — T. E. 765-1682.

REDECORA — celotna oprema stanovanj: blago za naslanače, odeje, zavesi, tapete, preproge — Bolívar 224, Ramos Mejía, T. E. 654-0352.

TRGOVINA

Delikatesa Franc Vester — Gana 119 - Capital - (1 kvadra severno od postaje Liniers).

Alpe Hogar — Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - 1826 Rem. de Escalada - T. E. 248-4021.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385, 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - T. E. 312-2127.

Kreditna zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN — Slovenski dom - Córdoba 129 Tel. 755-1266 - Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS — Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hermandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA RAMOS MEJIA. V pritličju poslopja Sloga, Moreno 129. Od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure. T. E. 658-6574 - 654-6438.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Uraduje ob četrtkih od 20. do 22. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) H. Irigoyen 2756 T. E. 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 (g. Julka Modr).

V Slovenski vasi

Udeležba je častna dolžnost

OB ROBU

V Ljubljani se je ustanovil Medškofijski odbor za izobražence, MOI. Zamisel je nastala že leta 1984 na teološkem tečaju, potem ko so ljubljanski nadškofa obiskali katoliški izobraženci iz sosednjih držav in povedali svojo željo, da bi se radi srečevali z izobražencem iz Slovenije. Današnji MOI ima še vedno začasno obliko. Katoliški visokošolci in

že diplomirani se organizirajo v vseh školjah in imajo prijateljske stike z izobraženci iz Avstrije, Italije, Madžarske in Hrvaške. MOI je včlanjen v svetovno organizacijo za katoliške izobražence PAX ROMANA, s katero vzdržuje stike Matjaž Puc.

Imajo izdelana pravila, katera sta potrdila slovenski metropolit dr.

Alojzij Šuštar in tudi Slovenska pokrajinska škofovska konferenca. Iz

teh pravil je razvidno, da je MOI

Slovenska kulturna akcija

I. KULTURNI VEČER

Tone Brulc

DELOVNA SKUPNOST ALPE-JADRAN

Sobota, 8. aprila ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše.

Do 30. aprila t. l. dobite Kartu Sloga,

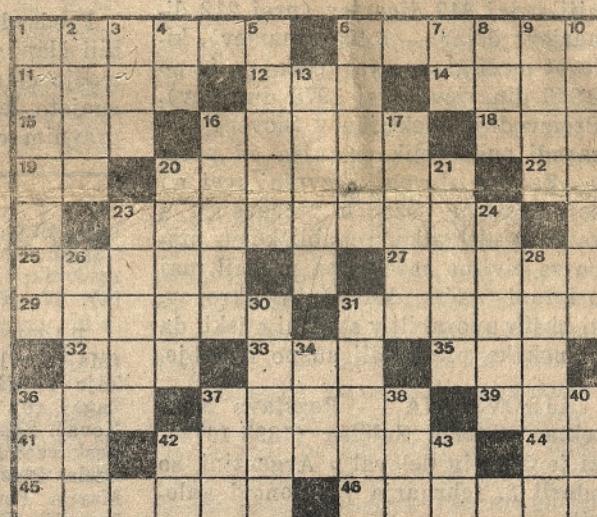
če vložite v navadno hramilno vlogo v MUTUALU SLOGA vsaj A 600.-. 1. maja bodo spet zvišane socialne podpore, pa tudi potrebna naložba za KARTO SLOGA. Podpora bodo: A 3.000.- za poroko, rojstvo in dovršitev srednje šole, A 8.000.- za stalno in popolno nesposobnost za delo in smrt. Tistim, ki že imajo KARTO SLOGA ne bo treba nič doplačevati, če je pa še nimate, se pa čimprej oglasite v naši pisarni, Bm. Mitre 97 - Ramos Mejía, od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure, ali v kateri naših podružnic.

V SLOGI JE MOČ!

KRÍZANKA

Vodoravno: 1. Umetna struga. 6. Majhen, šibek. 11. Zemeljski predori. 12. Ta in ona. 14. Upanje. 15. Nadležna žuželka. 16. Obrise kapljo. 18. Mlečni izdelek. 19. Podari. 20. Položiva krona. 22. Nikalnica. 23. Zelo delaven kulturnik na Koroškem. 25. Neumnežu. 27. Mahni po nečem. 29. Nesi od tod. 31. Zgubil življenjsko moč. 32. Kar je notri, da bo zunaj, mora. 33. Zelo dolga doba. 35. Nedoločen. 36. Sveti mestno. 37. Staroslovanski bog bliska. 39. Gradbeni material. 41. Vzkljik veselja. 42. Prebivalce severnega dela Slovenije. 44. Tebe. 45. Hrastovi sadenje. 46. Mikroskopsko majhni enoceličarji (dativ).

Napovedno: 1. Zamenjano za denar. 2. Rahla padavina. 3. Prva žena. 4. Oziralni zaimek. 5. Velika povodenj. 6. Plačilna sredstvo. 7. Osobni zaimek. 8.

Pevski glas. 9. Samo en. jo pogonsko silo. 30. Drobci, ki odletavajo pri sekanci. 31. Se trudi, poskuša. 34. Naslovni junak v Gotovčevi operi. 36. Dolina na Koroškem. 37. Osmukan koruzni lat. 21. Spodaj. 38. Brez glasu. 40. Pomožni glagol (1. oseba). 42. Kadar. 43. Tretja črka abecede.

Previslo. 10. Storil, izdelal. 13. Zvezne. 16. Orjak v Sienkiewiczevem romanu „Quo vadis“. 17. Skopljene. 20. Osmukan koruzni lat. 21. Last Aide. 23. Dam izposojeno reč nazaj. 24. Spodaj. 30. Pomožni glagol (1. oseba). 42. Kadar. 43. Tretja črka abecede.

„MLADINA“ Majda Vrhovnik

del slovenske Cerkve in da so med drugimi njegovimi nalogami zlasti nadaljevanje krščanskega kulturnega izobražila v celotnem slovenskem narodnem in kulturnem prostoru in ga uveljavljati pri reševanju vprašanj, ki so pomembna za slovenski narod.

Preteklo leto je poteklo že štiri deset let, odkar so komunistične oblasti Madžarske zaprle njihovega primasa, kardinala Jožefa Mindszentyja in sicer zaradi domnevane izdaje, špijonaže, ogrožanja državne varnosti ter deviznih prekrškov. Predno so kardinala zaprli, leta dal sledično izjavo: „Nisem sodeloval pri nobeni zaroti in zato ne odlagam svojega škofovskega položaja. Ničesar ne priznavam in ne bom nič podpisal. Če bi pa le prišlo do kaj takšnega, bi bilo to le posledica slabosti človeškega telesa. Zato že v naprej izjavljam, da je ta možna izjava ničesa.“

Stalinistična Rakosijeva vlada je z zaporom kardinala v resnici reagirala samo na ostre kardinalove kritike na totalitaristične komunistične odredbe predvsem na šolskem področju. Na javnem sodnem procesu je bil kardinal v februarju leta 1949 obojen na dosmrtno ječo. Za časa madžarske ljudske vstaje pa je bil kardinal Mindszenty oktobra l. 1956 pred takratnim vojaškim sodiščem oproščen vseh otožb. Ko pa je bila revolucija madžarskega ljudstva uničena, se je kardinal zatekel pod okrilje severnoameriškega poslanika. 1971. leta se je kardinal podvrgel volji Sveti stolice in je zapustil Madžarsko. Kratko je bival v Rimu in je kmalu prišel živet na Dunaj.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentín B. Debeljak

REDACCION Y ADMINISTRACION:

RAMON L. FALCON 4156

1407 BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: 6 9 - 9 5 0 3

Glavní u rednik :
Tine Debeljak ml.

U redniški odbor :

Tone Mizerak, dr. Katica Cukjati, Gregor Tagelj

Correo Central (B)

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA

Concesión N° 3824

Registro Nac. de la Propiedad
Intelectual No. 85.462

Naročnina Svobodne Slovenije za 1989: Za Argentino A 360; pri pošiljanju po pošti A 430; Združ. države in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 60 USA dol.; obmejne države Argentine 53 USA dol.; Evropa 65 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 70 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 45 USA dol.

V Evropi lahko kupite Slob. Slovenijo: v Trstu: knjigarna Fortunato, Via Paragini 2; v Celovecu: knjigarna Mohorjeve družbe, Viktringer 26.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTADOS UNIDOS 425, 1101 - BUENOS AIRES - T. E. 362-7215

Februarja leta 1974 je kardinal Mindszenty ob 25-letnici svoje obsofone ponovno potrdil svoje izjave, da so vse komunistične obdolžitve neresnične. Umrl je na Dunaju in je pokopan v baziliki Marijazzel.

D.o.a.

9. aprila ob 16. uri

V SLOMŠKOVEM DOMU

RAMOS MEJIA

Glavni dobitki:

- AVTOMATIČNI PRALNI STROJ "AURORA"
- SUŠILEC ZA PERILO "KOHINOOR"
- KOLO

IN STOTINE PRAKTIČNIH DOBITKOV

Rojaki, z vašo udeležbo boste podprli slovensko ustanovo!

Cena tablice A 12.-

V predprodaji, za vsakih pet ena zastonj.

volucija v Sloveniji se ni pričela z ustanovitvijo domobranstva, res pa je, da se je končala z genocidom razoroznene Slovenske narodne vojske, katere bistveni del so bili domobranci.

Kot nekdajni domobranci menim, da nekje nekaj ni v redu, če celo ti, ki zdaj spoznavajo škodljivost vladajočega sistema v naši domovini, ne preučijo dovolj skrbno skupne zgodovine, da bi se prepričali, kdo so v resnici bili tisti, ki so se borili že pred skoraj pol stoletjem, da bi obvarovali sebe in svoj narod prav pred to nesrečo. V tem pogledu imata za narod dezinformacija in nezanimanje enako težke posledice.

Emigracije je o poteku revolucije zbrala precej gradiva. Marsikaj je napisanega, od pričevanja do podrobne zgodovinskega pregleda. Ali se vam ne zdi, da je treba v tej smeri iskati virov, po katerih naj iskreni iškalci zgodovinske resnice osvetle tudi iz drugega zornega kota to trajično obdobje naše zgodovine? Pa tudi sicer bo najlaže spoznati pravosliko emigracije po tem, kar ustvarja. Dobesedno stotine knjižnih izdanj, pa letniskov časopisov in revij, ki izhajajo v svobodnem svetu, so del slovenskega kulturnega zaklada, ki ga enostavno ni mogoče skrčiti na kratek opis.

Slovenija v svetu ni obrnjena v preteklost. Temelji na njej, zre, kot večina našega naroda, v prihodnost. Sredi tujih zemela razmišlja o slovenski bodočnosti o primernem gospodarskem in pravičnem družbenem redu. Tudi